

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Waardevol netwerk jeugdzorg opgebouwd | Wat zijn daar nu de volgende stappen?

Geplaatst op 22 augustus 2023

In 2021 verkent LOC Waardevolle zorg, de initiatiefnemer van de Radicale vernieuwingsbeweging, mogelijkheden voor Radicale vernieuwing in de jeugdzorg. In 2022 bundelen kinderen, jongeren, ouders en professionals krachten op basis van het 'Manifest Radicale vernieuwing jeugdzorg'. Intussen constateren steeds meer partijen dat er iets fundamenteel mis is met de omstandigheden waarbinnen kinderen en jongeren

opgroeien. Hoe nu verder?

Het lijkt haast normaal geworden, zo vaak als je hoort over het keurslijf waarin jongeren vast komen te zitten. Of over crises in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. We horen dat die hulp vaak meer schade aanricht in gezinnen, dan problemen oplost. En hoewel zelfs inspecties al lange tijd aangeven dat er onmiddellijk actie nodig is, nog altijd zijn er geen crisisoplossingen en geen structurele oplossingen.

Oorzaken

Daarom organiseert Radicale vernieuwing jeugdzorg in 2022 en 2023 actiedagen: mensen uit dat netwerk bundelen de krachten en werken zelf aan alternatieven. Tijdens deze actiedagen komt naar voren dat er heel veel anders kan. (Groot)ouders, jongeren, cliëntenraadsleden en ervaringsdeskundigen geven vooral aan: in de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering is nu geen aandacht voor de *oorzaken* die maken dat de ontwikkeling van kinderen en jongeren ernstig in de knel komt. Dan *kán* de ondersteuning van jeugd en gezinnen ook niet werken. Mensen komen hierdoor (extra) in moeilijkheden.

Tijdens de actiedagen zijn een aantal kernoorzaken in kaart gebracht, van hoe het zover kan komen. En dat brengt ons ook op het spoor van oplossingsrichtingen. In een [eerder artikel](#) kregen we er al een inkijkje in. Daar komt uit naar voren: als we de ondersteuning van jeugd *fundamenteel* (en dus radicaal) anders

organiseren, hoeven veel kinderen helemaal niet in de jeugdhulp, jeugdbescherming of jeugdreclassering terecht te komen. Dat betekent ook dat er dan meer personeel beschikbaar is.

Hier komen we alleen, als we dat wat belangrijk is voor kinderen, jongeren en ouders, steeds weer als uitgangspunt nemen. En daarmee ook hun rechten. In plaats van regels, geld, gewoontes of andere belangen die nu voorop staan. Dan kan er ook, als er echt professionele hulp nodig is, heel veel anders in die ondersteuning. Als medewerkers op zo'n manier kunnen werken, leidt dat ook tot meer werkplezier. En zo ook tot behoud van medewerkers.

Jeugdzorgorganisaties

Met de mensen in het brede jeugdzorgnetwerk dat sinds 2021 is opgebouwd, worden nu gesprekken gevoerd met bestuurders van verschillende jeugdzorgorganisaties. Om na te gaan of zij met hun organisatie radicaal willen vernieuwen. Herkennen zij de kernpunten die jongeren, ouders en professionals hebben aangegeven, als het gaat om wat er nodig is voor radicale vernieuwing? En waar ligt hun behoefte? Wat hebben zij nodig?

Voor radicale vernieuwing via zorgorganisaties, is het essentieel dat bestuurders hier achter staan. Maar het zijn de hulpverleners, cliëntenraadsleden, kinderen, jongeren, ouders, ervaringsdeskundigen die dag in dag uit met elkaar het verschil maken. Dus net als in de vernieuwingsbewegingen die [LOC Waardevolle zorg](#) ondersteunt in de zorg in het verpleeghuis en thuis en in de [geestelijke gezondheidszorg](#), willen de vernieuwers in de jeugdzorg ook graag met hen in gesprek. Hoe kijken zij hier naar? Wat zouden volgende stappen kunnen zijn? Wat is daar voor nodig en hoe kunnen we dat mogelijk maken?

Vele mensen in het jeugdzorgnetwerk, die bovenstaande bevindingen onderschrijven en die daar met hun eigen activiteiten ook aan werken, hebben laten weten zoekende te zijn. Zoekende hoe deze prille maar groeiende beweging meer massa en invloed kan gaan krijgen. Radicale vernieuwing jeugdzorg krijgt regelmatig de vraag wat het netwerk daarin kan betekenen. Mensen in het netwerk maakten 2022 dan ook een Manifest met de titel: '[Geef kinderen hun vrijheid terug. Laat ieder kind zichzelf zijn.](#)' Het Manifest biedt verbinding, hoop en perspectief. Tijdens de bijeenkomsten ontstaan andere denkrichtingen en oplossingen, nieuwe verbindingen. Mogelijk kunnen de passie, creativiteit en gedrevenheid binnen dit netwerk nu ook verder verbonden worden met de jeugdzorgorganisaties met wie nu relaties aangegaan worden.

‘Buitenboordmotor’

Parallel aan deze activiteiten is Radicale vernieuwing jeugdzorg in contact met VWS naar aanleiding van een oproep die staatssecretaris Maarten van Ooijen (VWS) deed voor de jeugdzorg. Ze schreven hem een [brief](#) en gingen in gesprek. Zoals Ingrid Rebel (coördinator Radicale vernieuwing jeugdzorg) het verwoordde in de brief: “Ik hoop dat u naast uw Hervormingsagenda vrije ruimte wilt creëren voor deze mensen en dit soort initiatieven. Een soort van ‘buitenboordmotor’. Zodat mensen die al werken aan de oplossingen waar u naar zoekt, ondersteund kunnen worden in plaats van ontmoedigd – waardoor zij stranden en afhaken.”

De eerste reactie was positief en we worden verder betrokken rondom de oproep/uitdaging van de staatssecretaris.

In de tussentijd blijft Radicale vernieuwing jeugdzorg mensen en initiatieven verbinden, zodat enthousiaste mensen en organisaties elkaar blijven inspireren en versterken. LOC blijft signalen van betrokkenen bij Radicale vernieuwing jeugdzorg ook doorgeven aan de politiek.

Lokale zeggenschap

Daarnaast investeert LOC ook op andere manieren in 'zorgzame gemeenschappen', die de zeggenschap van mensen optimaal faciliteren. Zo wil LOC ook bijdragen aan het voorkomen van onnodige instroom in de jeugdzorg.

LOC blijft daarom de '[Meet-ups Radicale vernieuwing](#)' organiseren. Bij vernieuwers in het land, die wat speelt en leeft bij mensen in de samenleving verbinden met hulp en zorg. LOC [wil ook lokale zeggenschap wettelijk laten borgen](#). Inwoners krijgen dan onder andere initiatiefrecht, om te bepalen hoe welzijn, zorg en hulp in hun wijk is geregeld. Daar krijgen ze dan ook onafhankelijke ondersteuning en financiële middelen bij. Want, zoals het gezegde luidt: 'It takes a village to raise a child'.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Beweging verbreden en verdiepen](#)

Trefwoorden: [radicale vernieuwing jeugdzorg](#), [waardevol samen leven](#)